

[Forsvarsministeren]

ningen til forsvarsloven af 1973, idet der foreligger udførlige støtteaftaler om de styrker, der nu foreslås fast tildelt Danmark, dvs. for de engelske hærstyrker, flystyrker samt for forstærkningerne fra det amerikanske flyvevåben. Disse støtteaftaler vedrører kun det, man kalder logistisk støtte, dvs. leverancer af forsyninger, brændstof, ammunition, indkvartering, transport osv.

Hvad angår forstærkninger tildelt nordregionen som helhed eller strategiske reserver, foreligger der endnu ikke tosidede aftaler bortset fra en rammeaftale mellem Danmark og USA om principperne for støtte.

Også procedurerne for tilkaldelse af forstærkninger er fastsat i planen. Om dette kan jeg sige, at en eventuel anmodning om hel eller delvis iværksættelse af SACEURs forstærkningsplan i krig eller krigslignende situation kan fremsættes af regeringen over for NATO. En beslutning om indsættelse af forstærkninger kræver enstemmighed i NATO, altså i NATO-rådet.

Det skal pointeres, at regeringen ikke ved sin tiltrædelse af planen på forhånd forpligter sig til at modtage allierede styrker. Regeringen kan i en konkret situation i overensstemmelse med grundlovens § 19 forelægge spørgsmålet for folketinget, og jeg skal i denne forbindelse understrege, at forstærkninger, der ankommer til dansk område, vil være undergivet NATO-kommando, dvs. chefen for enhedskommandoen, som altid er en dansk officer.

Til slut skal jeg fremhæve, at det er regeringens vurdering, at de forstærkningsmuligheder, som er indeholdt i planen, tilgodeser danske sikkerhedsinteresser, og jeg har derfor på regeringens vegne meddelt NATOs myndigheder, at vi kan acceptere SACEURs plan, således som den fremtræder.

Forhandling

Steen Folke (VS):

Forsvarsministerens redegørelse indeholdt, så vidt jeg kunne høre, ikke én eneste ny oplysning. Ministeren kunne lige så godt have oplæst det notat om forstærkningsplanen, vi har modtaget i forsvarsudvalget. Det indeholder præcis de samme faktiske oplysninger, og ministerens redegørelse i dag gik jo overhovedet ikke ind på de politiske spørgsmål,

som hele sagen rejser. Dem vil jeg så forsøge at uddybe.

Et tilbud om forstærkning fra NATO lyder jo generøst. Man måtte da være et skarn, om man sagde nej tak til et sådant storsind. Engelske johnnier og amerikanske læderhalse, der er rede til at dø for vore blå øjnes skyld, er det ikke smukt, eller er det? Hvor stor rolle spiller blå øjne egentlig i stormagternes militære sikkerhedspolitik?

Jeg hører ikke til de taknemlige. Jeg føler ikke, at NATOs forstærkningsplaner giver mig nogen øget sikkerhed. Tværtimod. For nogle år siden overværede jeg med forsvarsudvalget en øvelse på den jyske vestkyst, hvor nogle amerikanske læderhalse gik i land. Deres leder forklarede med stolthed, hvordan de tidligere havde tjent deres sporer i Vietnam, og hvordan de var rede til at blive sat ind overalt i verden, hvor deres præsident beordrede dem til det. Mig rislede det koldt ned ad ryggen.

Jeg har svært ved at se NATOs nye Rapid Reinforcement Program løserevet fra den almindelige optrapning mellem Øst og Vest, en optrapning, som ikke mindst er blevet accelereret af USA under præsident Reagan.

For Danmarks vedkommende kan forstærkningsplanerne betyde, at Danmark kan blive inddraget som fremskudt baseområde som led i optrapningen af en militær konfrontation mellem USA og Sovjetunionen. Hvad hjælper det, at Danmark har sagt nej tak til permanente baser med udenlandske tropper, når 5 eskadriller amerikanske tropper kan flyves hertil på få timer?

Regeringen har længe prøvet at give indtryk af, at der såmænd ikke var noget særligt nyt ved de nye forstærkningsplaner. Men der er en række nye ting forbundet med planerne, dels det massive omfang af de styrker, der kan blive tale om: op til 60.000 – 70.000 mand – det vil reducere de danske soldater til rene hjælpetropper – dels den meget hurtige indsatsmulighed, først og fremmest i form af de fem amerikanske og de to engelske flyeskadriller. Men hertil kommer som noget helt afgørende og fatalt nyt, at forstærkningerne, så vidt jeg har forstået, skal kunne indsættes i fredstid i en ikke nærmere specificeret krisesituation.

Jeg vil gerne bede forsvarsministeren præcisere på dette punkt, hvad det er for situationer, der tænkes på. Tidligere er der blevet